

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

In slujba credinței

Insoțirea creștinească a Românilor uniți „Agrul“ își ține astăzi congresul în Oradea-Mare înălțând steagul nebiruit al ostașilor crucii

De Dascălul Sandu

În lumea plină de necazuri și de plânsori din zilele noastre oamenii se desfac, pe nesimțite, în două taberi mari, ușor de deosebit.

Tabăra cea dintâi este a acelor cari, sub povara durerilor și greutăților de fiecare zi, își pierd repede cumpăna judecării sănătoase și, pentru amărăciunile pe cari le îndură, aruncă vina pe tot ceea ce este între pământ și ceriu. Aceștia sînt: de vină este țara și rânduiala dintre oameni; de vină sunt slujbașii, ministerele, partidele politice. De vină sunt apele, ploile, plantele, pământul; oamenii, dobitoacele, pietrele și munții. Ba mai mult: cei din tabăra dintâi, scaldăți în apele unor apostoli mincinoși, caută să se avânte și mai sus de pământ și de bolta cea nesfârșită a ceriului văzut. Se leagă și de sfânta evanghelie, de sfintele tradiții creștinești, de credința altarelor și, pentru dănsii nu mai este nimica bun, nici pe pământ, nici în slava tărilor albastre. Unii ca aceștia sunt pe cale să-și piardă orice nădejde de mai bine și văd lumea învăluită într'un nor de negură nepătrunsă, din care numai un potop sau vre-o ardere de tot, ar putea să-o mai mântuiască.

Spre norocirea lumii și a omenirii de toate neamurile și națiile, mai este și a doua tabără care, mai cu seamă dela război încoace, crește tot mai mare, se întinde și se întărește pe zi ce trece. Aceștia i-s'ar putea zice cu drept cuvânt *tabăra sfântă a crucii*, căci îndemnurile și legăturile ei se întind până departe în adâncul de vremi al crucii lui Isus din Nazaret care a dat lumii singurele grăunțe de viață mângăitoare și mântuitoare. „Eu sunt calea, adevărul și viața“ a spus înainte cu două mii de ani Isus Nazarineanul. Și vremurile au dovedit că, într'adevăr, singură evanghelia Lui poate șterge și vindeca toate amărăciunile și durerile dintre oameni. Omenirea nu poate să fie fericită și împăcată decât atunci, când se va pătrunde deplin de grăunțele evangheliei lui Hristos, fiul cel din Tatăl născut mai înainte de toți vecii, carele pentru noi oamenii și pentru a

noastră mântuire s'a pogorît din ceriuri“.

Ostașii din tabăra aceasta cred și mărturisesc, că lumea numai atunci va fi mulțumită și împăcată, când lumina lui Hristos va lumina tuturor și toți oamenii vor trăi după evanghelie și sfintele tradiții creștinești. Atunci nu vor mai fi jafuri, nu vor mai fi ucideri și războaie, nu vor mai fi slujbași netrebnici, nici afaceri necinstite; atunci legea va fi lege și omenia adevăr, cuvânt de aur.

Celea doua taberi pe cari le-am arătat mai sus și pe cari ușor le poate adevări oricine, sunt în luptă necontenită, nu totdeauna pe față și la vedere, însă cu atât mai surdă și mai înversunată. Dela Caiata judecătorul, dela Pilat și dela Sinedriul jidovesc încoace, lumea se află într'un nesfârșit proces, care durează cu asprime și în zilele noastre. Părătul este tot blândul Nazarinean, asupra căruia se rostesc și acuma judecăți și sentințe. Spinii de pe fruntea lui Isus nici până în zilele noastre nu s'au irosit; ei intră adânc în carnea sfâșiată a mielului nevinovat și sângele curge șiroaie.

Marele proces al creștinătății are și astăzi părători și martori. Părătorii sunt fiii întunerecului, urmașii lui Caiata, ai lui Irod și ai Sinedriului neîndurat. Iar martorii ar trebui să fie toți creștinii, cari să stea ca zidul, tabără nesfârșită și neînduplecată, lângă Isus și evanghelia lui mântuitoare. Sfântul Pavel Apostolul a spus cu glas răsunător peste veacuri: „Nu mă rușinez de evanghelie!“

În fața celor două taberi, despre cari am vorbit în fruntea acestor șire, timpul a sosit, mai mult ca oricând, ca martorii lui Hristos să se strângă tot mai aproape unii de alții, să se închege în falangă nebiruită sub steagurile Nazarineanului, căci altfel procesul se trăgănează înainte și lumea se cufundă desăvârșit în genunea întunecoasă a peirii. Iar martorii cu numele sunt mulți: peste trei sute de milioane sub steagul fluturat de urmașul sfântului Petru dela Roma.

Un steag al lui Isus se desfășură astăzi și în partea noastră de țară, la Oradea Mare. Este drapelul „Agrului“ care înțelege să adune în jurul său pe toți acei creștini, cari, ca sfântul Apostol Pavel, au curajul și tăria să spună și să mărturisească sus și tare: „Nu mă rușinez de evanghelie!“ Nu mă rușinez de Hristos, nu mă rușinez de credința mea și vreau să trăiesc după poruncile și îndemnul ei. Sunt ostaș al crucii Mântuitorului și știu, că amărăciunile și greutățile acestei vieți trecătoare nu se pot vindeca și birui decât sub semnul de slavă care a dus la învingere și oștile lui Constantin împăratul. Sunt din tabăra lui Isus și, cu mărturisirea și cu viața mea, vreau să fiu un martor de tărie în marele proces al lui Isus, pe care l-au început Pilat și Irod, și-l continuă și astăzi fiii întunerecului și ai răutății.

Steagul dela Oradea Mare, desfășurat de „Agrul“, este o verigă din *mareea acțiune* pe care a pornit-o creștinătatea înțelegătoare la cuvântul Bunului Părinte dela Roma, pentru izbânda cea deplină a evangheliei și a sfintelor tradiții creștine.

Lumea nu se va îndrepta decât prin această izbândă, care cere creștini întregi, vii și curajoși. Salutăm cu bucurie societatea „Agrul“-lui care se pregătește să-i adune în tabără mare, nebiruită!

Majestatea Sa Regele a fost bolnav.

Majestatea Sa Regele s'a îmbolnăvit săptămâna trecută de o ușoară gripă, care l-a reținut 2 zile în pat. Din această cauză n'a putut lua parte la deschiderea Corpurilor Legiuitoare. Majestatea Sa este acuma bine și deplin sănătos.

Moșii cer reducere pe calea ferată.

O delegație de moși s'a prezentat dlui Al. Valda Voevod la Turda, unde s'a ținut o adunare a partidului național-țărănesc, cerându-i să se întreprună pentru ei la minister, ca în timpul sezonului de lucru să primească o reducere de 50 la sută pe calea ferată. Ei s'au bucurat de această reducere în vremea stăpânirii maghiare, pe baza cărții de lucru, care le dădea dreptul ca în timpul sezonului de lucru să călătorească cu o reducere de 50 la sută. Astăzi Moșii bat drumul dela Câmpeni la Turda cu autobuzul, fiindcă autobuzul este mai ieftin. Dacă căile ferate pot da reducere pentru celce merg vara la băi, cu atât mai vărtos pot da această reducere unor oameni cari își câștigă cele de lipsă pentru trai călătorind.

Pustiirile păcatului

„Să nu zici: am păcătuit, și ce mi-s'a întâmplat? Că Domnul este îndelungrăbdător“. (Înțelepciunea lui Isus fiul lui Sirach 5, 4).

Putea-ți-ar oare trece prin minte, să zici: Deatâtea ori am păcătuit, și nu mi-s'a întâmplat nici un rău? Oare în *usurătatea* ta cuteza-ai să faci astfel de obiecțiuni păcatului?

Cât de iute ai amuți, dacă te-ai putea hotărî să-ți arunci privirea liniștit asupra *faptelor* pe cari ni-le arată credința și istoria universală!

Domnul a creat o mare mulțime de *spirite* înțelepte, frumoase, puternice, cu hotărîrea de a-i servi lui și de a fi ferice. Dar nu toate au putut ținea piept ispitelor. O mare parte dintre ele s'a aruncat în pierire, printr'un păcat al sumeției.

Ceriurile s'au depopulat. Căzut-a ca un fulger *satana* (Luca, 10, 18) și ceice l-au urmat, și prăpastia iadului tocmai atunci creată i-a înghițit pe toți. Dumnezeu nu i-a iertat pe îngerii cari au greșit, ci cu lanțurile întunecului legându-i, în tartar i-a dat. (2 Petru 2, 4).

Dumnezeule drepte! — ce *schimbare!* Acei îngeri se numesc acum diavoli, și în ei se concentrează tot ce se poate rău, urât, hâdos.

Și aceasta a făcut-o un *singur păcat cu sugetul.*

Ce grozav trebuie să fie păcatul, dacă un Dumnezeu, care *dragoste* este (1 Ioan 4, 16), pedepsește astfel?

Doi oameni, *protopărinții* noștri, au eșit din mâna creatoare a lui Dumnezeu fără de maculă și minunați.

Mintea lor luminată de cunoștința *veșnică*, voința lor închinată spre soarele dreptății, carnea supusă după cuviință spiritului, relațiuni confidentiale cu Dumnezeu, petrecerea în Edenul cel fermecător, și, dacă ar fi rămas credincioși, nemurirea le era asigurată, — ce stare fericită!

Zadarnic însă, n'au putut rezista ispitelor. Pomul cunoașterii binelui și al răului le-a cauzat prin perfidia diavolescului șarpe, *perirea.*

Uite, cum părăsesc paradisul, condamnați la muncă, suferință și moarte, alungați din apropierea lui Dumnezeu, în casa neplăcută a pământului încă lipsit de oameni!

Mintea li-s'a latunecat, trupul cel supus putrejiunii le-a îngreuiat sufletul, *poftele rele* s'au trezit în ei, și din arterele protopărintelui se revarsă pe furiș asemenea *otrăvuri ucigătoare*, în inimile milioanei de urmași.

Sărăcie, lipsă, războiu, foame, ciumă, lacrimi, tânguire, mizerie de mii de feluri, discordie, minciună, trădare, ucidere, — plata păcatului, moartea: toate acestea nu prefac oare de aici înainte pământul într'o *adevărată vale a plângerii?*

Un *singur păcat* — și ce urmări!

Astfel pedepsește Dumnezeu pe *favo-*

riții săi. *Pedeapsă* grea, dar *dreaptă!* Căci cu dreptate este încins mijlocul lui (Isaia 11, 5); dreptatea sa e dreptate în veac, și legea lui adevărul (Psalm 118, 142).

Dacă este mare *pedeapsa*, *vina* este abunăseama și mai mare, fiindcă chiar și în pedepsele lui Dumnezeu se amestecă iubire și milă părintească.

Și oare nu este verosimil că sunt mai mulți decât un osândit, pe cari i-a adus în acel loc al chinului un *singur* păcat de moarte.

Câți copii, câți tineri au săvârșit tocmai *întâiul* păcat greu, și i-a cuprins moartea, predându-i fără cruțare dreptății dumnezeiești. Numai atunci a săvârșit fapta cea *sinistră*, numai în clipita aceea a petat floarea albă, ca crinul, a nevinovăției; poate încă nu perise roșăța de pe obrajii tinerești; inima sticloasă, conștie de fapta rea săvârșită, încă bătea tare: — și tinărul păcătos a fost chemat dela fapta încă proaspăt făcută înaintea scaunului de judecată al lui Dumnezeu și surprins prin întrebarea îngrozitoare: unde este Abel, fratele tău? (Cartea facerii 4, 9). Unde este *nevinovăția* ta? Glasul sângelui fratelui tău strigă către mine din pământ.

Și *mai sigur* este, că foarte mulți, cari au făcut mai puține păcate de moarte decât mine, lanțezesc în temnițele acelea ale dreptății veșnice. Și ce chinuri sufer ei, ce părăsire, ce chinuri ale tuturor simțurilor, și încă — *fără sfârșit!*

Vezi ce este păcatul? Este oare într'adevăr un *lucru de nimica*, dupăcum ți-se pare ție uneori în delirul ușurătății tale?

Ce prostie este a zice: am păcătuit, și ce mi-s'a întâmplat? Văzut-ai cât de adevărat este ceea ce adaug Scriptura: Că Domnul este *îndelungrăbdător* (Înțelepciunea lui Isus fiul lui Sirach, 5, 4).? El pedepsește sigur, deși nu totdeauna momentan.

Bagă de seamă, că și pe tine te poate ajunge pedeapsa!

Ori doară brațul lui Dumnezeu nu ajunge *până la tine?* Și voiui bate eu pe voi, zice Domnul, cu mâna întinsă, și cu braț tare, și cu mânie, și cu urgie mare. (Ieremia 21, 5).

Și la toate aceste pedepse mai adaug *potopul* cel groznic, care a încins odinioară pământul și l-a curățit de păcatele unei omeniri uitate de Dumnezeu și devenită cu totul carne (Cartea facerii 6, 12).

Privește cu ochii sufletului tău ploaia de foc, care nimicește *Sodoma, Gomora,*

și celelalte orașe, patria păcatului carnal, potrivnic firii.

Gândește-te la *copiii* nemulțămitori ai *Israelului*, pe cari nu i-a putut lega de Dumnezeu minunile și binefacerile țără de număr; tu știi, ce încercări groznice a adus asupra lor căderea lor repetită. Șerpii în pustie, sabia cea răzbunătoare, pierderea sicriului legii, mânia Filistenilor, tirănia domnilor pământeni, Nabuchodonozor, Antioh, Tit, nimicirea Ierusalimului, împrăștierea pe întreg rotogolul pământului, lepădarea întregului neam necredincios, — toate aceste sbiciuiri bine meritate ale unei dreptăți care strigă după răzbunare!

Abea acuma — încep a simți ce este păcatul!

Greșit-am, nelegiuit-am, strâmbătate am făcut (Cartea a treia a împăraților, 8, 57). Ascultă-mă din ceriuri, *fiu milostiv* poporului tău, care a păcătuit împotriva ta, și lasă-l să afle *milă!*

După P. A. v. Doss,
de Părintele Iuliu

Treisprezece ani dela armistițiu.

Vineri, la 13 Noemvrie, s'au împlinit 13 ani, de când s'a încheiat armistițiu, adică Germanii au cerut dela Francezi să nu se mai bată, să pună armele la plicior și unii și alții. Deodată cu încetarea pușcăturilor a încetat și marele războiu. Da, războiul s'a terminat, începând cu ziua de 13 Noemvrie nu s'a mai pușcat nici dintr'o parte nici dintr'alta, în schimb însă necazurile războiului le simțim și astăzi, după 13 ani, și încă foarte tare. Știi pentruce? Pentrucă războiul — spune un proverb francez — e ca și dragostea. Plăcerile lui nu țin decât puține clipe, iar necazurile, lăsate de el, țin o viață întreagă. Cauza acestor mari necazuri suntem însă noi înșine. În cei 13 ani de pace am făcut prostii peste prostii, cum nici o țară din lume, ni-se pare, nu a mai făcut. Prostiile le-au făcut și guvernele și noi cetățenii. Abia acuma începem a ne desmeteci, dar acuma e cam târziu. Suferim deci urmările prostiilor noastre. Cari sunt aceste prostii? Prea multe ca să le putem înșira pe toate. Plugarii de pildă au cheltuit, în anii dintâi după război, prea mult și cu nemiluita, ca să cruțe acuma, când nu mai au ce cruța. Dacă puneau de o pildă de o parte bani albi pentru zile negre atunci când feldera de grâu se vindea cu 200 lei, iar cea de cucuruz cu 100 lei și mai bine, astăzi nici că le-ar păsa de lume. Atunci însă au cheltuit cu nemiluita și s'au mai băgat și în datorii, iar acum înghit în gol. Iată una din prostiile plugarilor. Prostiile politicianilor nu le putem înșira că ne-ar trebui sute de pagini.

Noii miniștri englezi

Făcându-se noi alegeri în Anglia, guvernul de sub conducerea dlui Macdonald s'a schimbat. Ministru de finanțe este dl Neville Chamberlain din partidul conservator, celce stă cu capul descoperit, privind spre stânga și gulerul frânt la cele două capete. Ministru de externe este Sir John Simon, cel cu pălăria pe cap și ras la mustețe și la barbă, din partidul liberal. Iar ministru de interne este Sir Herbert Samuel, tot din partidul liberal, celce ne privește în față, cu capul descoperit cu mustete și haina neagră.

Sf. misiuni dela Șăulia

În zilele de 25, 26 și 27 Octomvrie, în comuna Șăulia jud. Mureș, au avut loc Sf. misiuni ținute de părintele profesor Dr. Vasile Aftenie din Blaj.

Credincioșii, pregătiți înainte de parohul local, se înghesuiau pe șiragul de căruțe ce au plecat spre gară, ca un adevărat pelegrinaj, spre a întâmpina pe cel care venea întru numele Domnului.

Pe peronul gării Mihai Viteaza, a fost salutat de preotul local Emil Boroș, și întâmpinat cu cuvinte adânc simțite, în numele poporului de dl student Valeriu Câmpianu, fiu al comunei, la cari cuvinte, mișcat și surprins de această frumoasă primire, a mulțumit dragostei cu care a fost întâmpinat, relevând dragostea Romei și a principiilor mari bisericesti cari știu și se îngrijesc de sufletele drept credincioase.

Șirul de căruțe a plecat apoi, înspre comună, ducând în frunte pe profesorul misionar.

Ajunși în hotarul comunei vântul lin de eu seară legăna duios pe aripile sale armoniosul dangat de clopote, care vestea credincioșilor sosirea celui mult așteptat.

Sosind în comună, întregul cortegiu a fost petrecut cu ochi umezi de bucurie a celor ce din motive lumești nu se puteau grupa în jurul porții triumfale, unde aștepta un număr mare de credincioși.

În fața porții triumfale pâr. profesor a fost din nou salutat de către primul curator Ioan Turcu, țaran fruntaș, care în numele curatoratului a revocat în memoria celor prezenți farmecul misiunilor, cari, asemenea acestora, s'au ținut în anul 1926, cu ocazia binecuvântării bisericii. — Apoi i-s'au adus flori, cari au fost predate de către trei fetițe, reprezentantele tineretului.

Atât poporul cât și sfânta biserică care privea în haina ei pururea de mireasă ce-și așteaptă mirele, satisfăcut pe acel ce a sosit la noi.

După o mică recreație, părintele misionar trece pragul maestoasei biserici deasupra ușei căreia sunt gravate cuvintele „Întru mărirea lui Dumnezeu” și în fața altarului a fost salutat pentru a treia oară de către parohul Emil Boroș, care a făcut o frumoasă dare de seamă din momentul sosirii sale în această comună și până în prezent. A enunțat că porunca dulcelui Christos „privegheați și vă rugați” a încercat a o îndeplini întocmai, ca dovadă fiind mulțimea ce se înghesuia în vasta nae a bisericii, unde smeriți așteptau cuvântul trimisului. S'a arătat de asemenea statornicia în credință a celor ce au fost părăsiți de păstorul lor; turma s'a refăcut din nou trecând ușor sguduirea care n'a făcut ravagii decât sgomote.

Aceste trei zile au fost o adevărată recreație a sufletelor credincioșilor, cunoscându-se momentele de restricție prin cari a trecut această comună; a fost o ocazie de mângâiere dăruită nouă de bunul nostru părinte I. P. S. S. Mitropolitul Dr. Vasile Suciu.

Preotul misionar a fost primit cu atâta entuziasm de către credincioși încât nu mai încapă nici cea mai mică îndoială asupra tăriei credinței catolice din comună.

Și au fost foarte bine venite misiunile, prin ele ștergându-se și ultima amintire a trecutului furtunos când satana își aruncă undița rânjind sarcastic celor ce-l ascultau și l-au urmat în curând.

Era mai mare dragul să privești peste capetele mulțimei care, în sunetul melodios al clopotelor ce le ducea rugăciunile fierbinți sus, sus de tot, la tronul celui a totîndurător, așteptau cuvintele părintelui „cu frică și cu credință să vă apropiați”, pentru a se împărtăși cu trupul și sângele Mântuitorului.

S'au mărturisit peste 350 persoane, ceea ce dă un procent de 45—50% din cei ce se pot mărturisi.

Părintele misionar, înzestrat cu o mare putere de convingere, cu un dialect seducător și cu un întreg lexicon de exemple bine plasate, a știut să cucerească dela prima predică întreaga mulțime ce-l asculta. Lipsite de expresii de salon, cuvintele predicatorului erau ușor înțelese, fără a fi lăsate fraze în cari însăși legătura esențială să nu fie înțeleasă.

În cele trei zile s'au ținut 9 predici, având ca subiecte:

1. Rostul și însemnătatea misiunilor.
2. Scopul omului pe această lume.
3. Piedecile acestui scop, adică păcatul.
4. Singurul mijloc conducător la împăcarea cu Dumnezeu și vătămată, adică taina sfintei mărturisiri.
5. Farmecul și frumusețea spirituală a tainei, sf. cuminecături singura care poate aprinde în noi focul dragostei față de cel nemărginit de bun.
6. Despre statornicia în bine, mai ales astăzi când valuri grele amenință corabia vieții de a se sfărâma de stâncile colțuroase ale ispitelor cari stau în calea mântuirii noastre.

7. Despre ajutorul neprețuit dat celor greu înviforați de Preacurata Vergură Maria.

8. Despre importanța nemărginită a rugăciunii. („Doamne învață-ne rugăciunea aceasta“).

9. Cuvinte de adio, ce storceau lacrimi din ochii celor prezenți. — „Doamne bine ne este nouă aici“.

În fine, a sosit și ceasul plecării, cu mult mai repede decât am dorit.

Tot decursul sf. misiuni s'a părut un vis alintat și patronat de suflarea dumnezească, iar ceasul plecării se apropia; ochii roșii ai locomotivei ce aluneca pe șine în sunet strident vestea sfârșitul clipelor de farmec senin, ducând pe cel ce ne-a fost atât de drag, în miea Romă, orașul vestit al credinței drept credincioase.

Prin poșgițe cristaline de lacrimi, privirile celor rămași pe peronul gării căutau a străpunge perdeaua de beznă ce-l acoperea în târziul amurg de seară, pentru ca în clipa următoare flueratul sirenei dela locomotivă, auzită de după răspântie, să ne readucă la realitate, treziți dintr'un vis frumos, infipți în pavajul de piatră ca niște statui reci de piatră, păstrând regrete calde celui ce a plecat.

....; a fost atât de frumos și atât de sublim...!

Un reafat.

Avem legătură telefonică cu America. Zilele trecute s'a făcut prima convorbire telefonică între România și statele Unite ale Americii de Nord. Au vorbit ministrul nostru de externe dl Ghica cu dl Henry L. Stimson, de externe dl Ghica cu dl Henry L. Stimson, secretar de stat al afacerilor străine în guvernul Statelor Unite. Pe urmă a vorbit dl Stimson, cu dl Wilson, ministrul Statelor Unite la București. Convorbirile s'au auzit foarte bine.

Prăpădul din comuna Șerel (Județul Hunedoara)

În ziua de 7 Noemvrie la ora 11.40 în comuna Șerel, jud. Hunedoara, a izbucnit un groaznic incendiu. Focul, pe care-l hrănea un vânt puternic a ars tot ce-a găsit în cale. Dela locul unde a izbucnit — la o distanță de aproape 1 km. — până la capătul comunei au ars 32 de gospodării (case, șuri, grajduri), rămânând fără adăpost în preajma iernii 136 suflete, cari în mare parte nici nu erau pe acasă, ci unii la târg la Pui, alții la câmp, de unde pe când au sosit priveau cu jale și'n plânsete cum le ardeau bucatăle, hainele, nutrețul, ba la unii chiar și vitele închise'n grajd. Priveliștea după stingerea focului (abia în cealaltă zi la ora 12) este de nedescris, numai ruine de ziduri înroșite de flăcări, la care vin zilnic stăpânii de odinioară să se bocească în desnădejdea lor.

La locuitorul Ianc Ștefan i-a ars absolut tot împreună cu boii, pe cari i-a văzut și dl prefect, venit la fața locului. Paguba este de peste 2 milioane Lei. Și când te gândești, că toată această jale este venită dela 2 fetițe, una de 4 ani și alta de 7 ani, cari, rămase acasă singure, au luat dela vatra cuptorului între două surcele un jar poate neînsemnat de mic ca să facă foc — vezi Doamne la vite — lângă jirada de paie. Dar n'a trebuit mult să se obosească, căci focul dorit îndată s'a ivit, dar spre mirarea lor mai mare, mare de tot. Dela paie odată aprinse, focul a dat buzna și la vecinii, cari încă aveau pe acasă strâns nutreț. Și așa vântul a dus scântei groase în jos, din casă'n casă, până în capul comunei, unde n'au mai fost clădiri.

Iată isprăvile copiilor, lăsați acasă în voia lor, și nesocotința părinților, cari nu s'au gândit la urmările neglijenței de a lăsa jar aprins acasă în grija copiilor. Deci să mai învățăm încă odată și din această pățanie tristă și dureroasă, care a lăsat pe drumuri 136 suflete. Totodată fac apel și la inimile îndurate, a-le veni în ajutorul celor nefericiți, cu ce pot. Pomana a-se trimite sau la Administrația gazetei Unirea Poporului sau deadreptul la subsemnatul. Orice dar se va publica pe cale ziaristică.

Adresa: Traian Maior, preot român unit Comuna: Șerel p. Pui, jud. Hunedoara.

Pr. Traian Maior.

Ce e cu ieftinirea zahărului?

Am mai scris de multe ori în gazeta noastră că ceace se petrece cu zahărul la noi în țară este o imoralitate, și acuma, după lămuririle date de dl ministru al industriei și comerțului Vasilescu Karpen, o adevărată neobrazare fără seamăn în lumea întreagă. La noi zahărul se vinde cu 42 Lei kilogramul, pe când acelaș zahăr românesc se vinde în Bulgaria cu 17 lei, iară în Cehoslovacia zahărul lor se vinde la fabrică cu 3.50 kilogramul.

Cum se poate una ca aceasta? Cum se poate ca în Cehoslovacia să se poată vinde zahărul cu 3 lei 50 bani kg. dela fabrică, iară la noi cu 35 lei, adică tocmai de 10 ori așa de scump? Ori doară la noi sunt mai scumpi napii de zahăr și lucrătorii? Ba, ci la noi politicianii sunt prieteni de cruce cu fabricanții, împărțind pe urmă între sine câștigul.

Dar să-l ascultăm în privința aceasta pe însuși dl ministru de industrie și comerț, Vasilescu Karpen. Iată ce ne spune D. Sa:

„Industria zahărului de 10 ani de zile primește, la un consum de 100 milioane kgr. zahăr anual (adică atâta zahăr se petrece la

noi într'un an) — în afară de câștigul normal (care este cel puțin de 250%, adăogăm noi) un beneficiu de 8 lei la kgr., deci un adevărat impozit de 800 milioane lei anual, luat de pe spina bietului popor, în folosul acestei industrii. Acest lucru nu mai poate continua. Nu se poate ca la noi să se vândă zahărul mai scump ca în toată lumea. În Cehoslovacia zahărul se vinde la fabrică cu 3.50 kgr. Insula Cuba ne-a oferit de asemeni zahăr în condițiuni foarte avantajoase și ca compensație (răsplată) se obligă să ne cumpere diferite produse de ale noastre. Dacă s'a întârziat până în prezent cu admiterea importului zahărului străin, aceasta se datorește faptului că așteptam ca fabricanții să se cumintească odată.

Auzit-ați oameni buni? Se îmbogățesc câțiva oameni pe spina noastră a tuturor, și nimenea n'a îndrăznit până acum să-i tragă a răspundere. Așa fac fabricanții de zahăr, așa cei de fier, de hârtie, de cuie, de postav, de sticlă, cu un cuvânt de toate, pentru că în țara aceasta de 800% țărani, pentru fabricanți s'au adus legiuri speciale, încă de pe vremea partidului liberal, iară țărani au fost lăsați pradă tuturor vântură țară, plătind până bine de curând 400% camătă după capitalul banilor.

De câte ori nu ne-am ridicat în gazeta aceasta împotriva acestei nedreptăți? Să nădăduim că de acuma se va termina odată cu această nedreptate, pentru că și răbdarea celor ce trebuie să cumpărăm toate cele fabricate de ei are sfârșit.

Nu se poate ca toate cele vândute de țărani să aibă prețuri de răs: bucatele, vitele și galițele, iar cele cumpărate de ei să aibă prețuri grozave, mai mari ca ori unde pe lume. Să se deschidă hotarele, ca să poată intra în țară fabricate ieftine, atunci domnii fabricanți vor ieftini și ei fabricatele lor, pentru că altfel vor muri de foame.

Di Gandhi, marele luptător indian

Am scris mai de multe ori despre Gandhi, marele luptător pentru libertatea poporului indian. El este om învățat, avocat, și este acuma la Londra. Zilele trecute a fost chemat de către regele Angliei la un ceal. Toată lumea era curioasă, în ce îmbrăcăminte va apărea. El a mers în îmbrăcăminte de popor, în niște pantaloni albi, îmbrobodit într'un cearceaf de lână și cu sandale. Regele l-a primit foarte bine, ca pe cel mai temut conducător de popoare din marea sa împărăție.

Ce mai e nou în politică

S'a deschis Parlamentul — Ce cuprinde scrisoarea Regelui — Ce mai fac partidele politice — Călătoria în străinătate a d-lui Duca — Adunările partidului național-țărănesc — Combinații pentru viitor

Duminecă în 15 Noemvrie s'a deschis la București, cu pompa obișnuită, sesiunea de toamnă a Parlamentului. Din desfășurarea sărbătorească a lipsit de astă dată punctul cel mai însemnat: prezența Maiestății Sale Regelui care, bolnav fiind, n'a putut să citească însuși Mesagiul. Slavă Tatălui din ceriu, Maiestatea Sa a trecut peste greul boalei (gripă obișnuită), însă medicii l-au mai oprit în casă pentru câteva zile.

Deschiderea Parlamentului s'a început cu slujba dela Patriarhie, la care au fost de față toți miniștrii, generalii armatei și înalții slujbași ai statului, dimpreună cu membrii Parlamentului, senatori și deputați. O companie din trupa aviației, cu drapel și muzică, a dat onorurile militare.

La ora 12 toți cei înșirați mai sus s'au întrunit în sala de ședințe a Camerei Deputaților, unde d. prim-ministru Nicolae Iorga a citit mai întâi scrisoarea prin care Maiestatea Sa Regele își arată părerea de rău, că din cauza boalei nu poate să fie de față la deschiderea Corpurilor Legiuitoare. Incredințează pe d. Președinte al Consiliului de miniștri, să citească D-sa mesagiul regal.

În sala Camerei, înafară de senatori și deputați, se află și public numeros prin loji și galerii. Sunt de față și diplomații (trimișii) țărilor străine. Din partea M. Sale Regelui este prezent Mareșalul Palatului și adjutanții regali.

Mesagiul Regal

În liniște mare d. Nicolae Iorga, președintele guvernului, citește rar și răsplat scrisoarea de deschidere a Regelui, care este totdeauna și un program de lucru al ședințelor Parlamentului. Mesagiul mai este și o oglindă a frământărilor și greutăților prin cari trece țara, arătând și cărările de urmat în vederea ușurării acelor.

Cuvântul regal arată de astă dată, chiar la început, criza grea economică prin care trece nu numai țara noastră ci lumea întreagă. În fața unei asemenea poveri trebuie să ne încordăm și noi, ca toată lumea, să răzvim deasupra nevoilor.

Criza economică apasă mai ales pe producător. Aici Maiestatea Sa se gândește mai cu seamă la plugărie, care nu-și poate scoate nici truda din produsele sale și innoată în datorii grele. Pentru ușurarea plugăriei guvernul făgăduiește, prin chezeșuirea Maiestății Sale, o lege pentru *conversivarea dato-*

riilor agricole și în special ale miciei proprietăți rurale, ceea ce înseamnă, că se va face o lege care va ușura plățirea împrumuturilor țărănești și mântuirea de poveri a moșiilor dela sate.

Se mai făgăduiesc apoi o mulțime de alte legi referitoare la binele țării, apoi cuvântul regal se întoarce iarăși la agricultură, despre care spune că este *temelia economiei țării* și ramura de căpetenie cu care ne înfățișăm noi în marea muncă economică a lumii întregi.

Pentru ușurarea agriculturii se făgăduiesc înouiri fiscale la dări și taxe, potrivite cu greutățile de azi, cuprinse într'o lege mai largă despre *organizarea și încurajarea agriculturii*. Plugarii vor fi îndrumați să cultive produse cari se plătesc mai bine, iar produsele să le poată vinde cu prețuri mai ridicate. Grija deosebită se va purta și de vii, cari încă sunt în pragul prăpastiei.

Cuvântul regal dă foarte mare însemnătate *cooperatist*, adică întovărășirilor, fără de cari astăzi nici nu se mai poate închipui o plugărie cu rost și cu câștig.

La urmă M. Sa Regele stă bun pentru guvernele Sale, că în slujbele localnice vor căuta să se întrebunțeze fii de seamă ai pământului, ca legăturile dintre ținuturile alipite și Țara mamă să fie tot mai adânci și mai ferite de răceala nemulțumirilor.

*

Precum vedem, Maiestatea Sa Regele nostru are la inimă în deosebi plugăriea și obligă pe guvernanți, să caute toate mijloacele pentru ajutarea și ușurarea ei. Bunăvoința și dragostea regală pentru țărani este peste orice discuție și indoială. Dacă guvernele nu se pricep să facă binele dorit de Tron, vor veni altele. Vorba e, că durerile țăranilor și ale economilor au răsbătut la inima Domnitorului, care le cunoaște și vrea să le vindece, convins că țara noastră se poate ferici în rândul întâi prin agricultură „temelia economiei țării“.

Să-i ajute Dumnezeu!

Din taberele politice

Cu zilele de toamnă partidele politice din țara noastră au început și ele o mișcare mai vie. Toate se mișcă, toate își organizează taberele în vederea luptelor din viitor.

Liberalii au găsit de cuviință să trimită pe d. Duca la Paris, ca să se informeze, ce crede și ce are pe suflet străinătatea față de noi. Ciudat a fost, că la Paris d. Duca s'a înfățișat pretu-

țindeni cu d. Dinu Cesianu omul guvernului, par'că d. Duca ar fi fost însuși un trimis al guvernului. Iși da cumva aere de ministru în persoană.

Prezentarea la Paris a d-lui Duca a nemulțumit adânc pe unii dintre liberalii de-acasă, cari i-au imputat tovarășia cu omul guvernului și au zis: pe d. Duca îl vrem în potriua stăpânirii d-lui Iorga și nu la pulpana primului ministru. Liberalii vreau răsturnarea guvernului de azi și nu sprijinirea lui.

Pentru acest cuvânt d. Duca a și plecat repede acasă, urmând să-și dea seama înaintea partidului. Că ce va mai ieși din celea de mai sus, se va vedea.

Adunările Național-Tărăniștilor

Partidul Național-Tărănist a început o mare campanie de adunări și congrese mai ales în Ardeal, pe carile animează pretutindeni prezența d-lui *Alexandru Vaida-Voevod* și ceilalți fruntași ai partidului. Până acum s'au ținut adunări la Alba-Iulia, Sibiu, Baia Mare, Mediaș și Blaj, unde poporul s'a înfașșat în mare număr și vechea însuflețire pentru partid crește și se întărește. Oamenii privesc cu aceeași nădejde spre d. Maniu ca și în trecut.

Hotărârile adunărilor cer toate înlăturarea guvernului de azi și ridicarea Domnului Maniu.

Combi-nații pentru viitor

Gazetele dela București nu arată tocmai înflorită starea guvernului de azi și vorbesc de combinații viitoare. Cică M. Sa Regele se gândește încă tot la un guvern de concentrare sau de împreună lucrare a tuturor partidelor. Vestile spun, că în acest scop s'ar fi făcut cercări la d. Averescu, dar Mareșalul ar fi răspuns: eu am un partid și nu pot să mă gândesc la putere decât în fruntea lui pe de-antregul.

Alte vesti spun, că s'ar vorbi de o combinație Gheorghe Brătianu, Goga și Doctorul Lupu, însă nici acestea știri nu arată vre-un temei adânc.

Vorba e: cazanul politiceii este în deplină fierbere și doar' către o primăvară dacă se vor lămurii deplin planurile și combinațiile de viitor. Deocamdată bugetul cel nou și nevoile mai arzătoare poruncesc.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Congresul 'Agrului' la Oradea-Mare

PROGRAM

Vineri, 20 Noemvrie:

Orele 8,30: Sosirea membrilor comisiunilor presei, asociațiilor și a regulamentului.

Orele 9: Liturghie de invocare a Spiritului Sfânt în Catedrala gr. cat. (Str. Dimitrie Cantemir No. 3) Cântă Corul Academiei Teologice gr. cat. Oradea.

Orele 10: Ședința Comisiunilor presei, asociațiilor și a regulamentului în biblioteca Episcopiei (Piața Unirii 3).

Orele 16: Primirea la gară a Înalților Arhieriei și a comitetului Central.

Orele 17: Ședința plenară a Comitetului Central în Biblioteca Episc. (Piața Unirii 3).

Sâmbătă, 21 Noemvrie.

(Sărb. Intrarea în bis. a Marelui Domnului).

Orele 9: Liturghie arhierescă cu predică și cuminecări. — Predică Păr. canonic *Ion Agârbiceanu* — Cântă Corul Hubic cu orchestră.

Orele 11: Ședința plenară a Comitetului, în sala Cercului Catolic (Str. Prințul Carol 5).

Ordinea de zi:

1. Impărate ceresc. 2. Cuvântul de deschidere — rostește *Dr. Iuliu Hațiegan*, f. ministru, pro-Rectorul Universității Cluj, vice-președintele Agrului. — Cuvinte de salut din partea autorităților și a delegaților. — 4 Raportul Comitetului Central și al casierului. — 5. Raportul Comitetului de cenzori. — Alegearea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor.

Orele 13: Masă.

Orele 16: Ședința a II-a a Congresului în sala Cercului Catolic.

Ordinea de zi:

Rapoartele comisiunilor de verificare. 2. Chestiunea presei, raportor păr. canonic *Ion Agârbiceanu*. 3. Chestiunea asociațiilor, raportor Păr. *Dr. L. Tăutu*. 4. Regulamentul general, discutarea și aprobarea lui. Raportor Prof. *Dr. Augustin Popa*. 5. Eventuale propuneri.

Propunerile sunt a se presenta biroului Comitetului central mai cel târziu până Vineri 29 Noemvrie orele 12 la Episcopia Unită Oradea.

6. Din trecutul presei bisericii române unite, conferință de Păr. *Septimiu Popa*, Cluj, ziarist și profesor. 7. Paraclis solemn în Catedrală. Predică și procesiune. Va predica Rvs. *Dr. Ioan Coltor*, canonic metropolitan — Blaj. Procesiunea se va desfășura prin Piața Unirii. Va acompania fanfara Școlii normale române unite

Duminică, 22 Noemvrie

Orele 8,30: a) Liturghie arhierescă solemnă în Catedrală, pontificată de Înalții Arhieriei. Predică P. S. S. *Dr. Iuliu Hossu*, epl-

Impăratul Chinei

Chipul acesta înfățișează pe fosta Maiestate împărătească Pu-Ji, Impăratul Chinei, pe care încă de mai de mult revoluționarul chinez l-au alungat de pe tron și el se ascunde pribeag, pe unde poate. Acum cică s'ar afla la Mukden și s'a dat de partea Japonezilor, cari vreau să-l facă împărat în Mandjuria, ca om al lor. Pu Ji n'are decât 25 ani și nu de mult Chinezii au încercat să-l ucidă, fiindcă ar vrea să vândă Mandjuria Japonezilor. Nu prea are zile bune, săracul!

scop de Cluj—Gherla. Cântă corul maestrului Hubic cu acomp. de orchestră completă.

b) Liturghie arhierescă pentru tineretul școlar în biserica Seminarului; pontifică și predică P. S. S. *Dr. Alexandru Nicolescu*, episcopul Lugojului. Cântă Corul Școlii normale române unite — Oradea sub dirijarea D-lui prof. *Ambroziu Iluțiu*.

Orele 11,30: Ședința festivă a Congregațiilor tineretului școlar în sala Cercului Catolic — Cuvinte către tineret rostește *Dr. Alexandru Borza*, prof. universitar, f. secretar al Ministerului Instrucțiunii Publice. — Programul special se va distribui la intrare.

Orele 13: Masă comună.

Orele 16: Ședința festivă a Congresului General prezidată de Înalții Arhieriei.

Ordinea de zi:

1. Pe Arhieriei, cor executat de Corul Hubic. — 2. Cuvântul I. P. S. Sale *Dr. Valeriu Traian Frențiu*, episcopul Orăzii. — 3. Problema socială în lumina creștină, conferință de *Dr. Victor Onișor*, prof. universitar Cluj. — Cor executat de Corul Hubic. — 5. Cuvântul. P. S. Sale *Dr. Alexandru Rusu*, episcopul Maramureșului, despre familia și educația creștină. — 6 Cuvântarea de închidere a Congresului, rostită de *Dr. Iuliu Hațiegan*, f. ministru, prorectorul Universității Cluj și vice-președintele Agrului. — 7. Hubic, Tu ești Petru, executat de Corul Hubic.

Orele 18; „Te-deum” în biserica Catedrală.

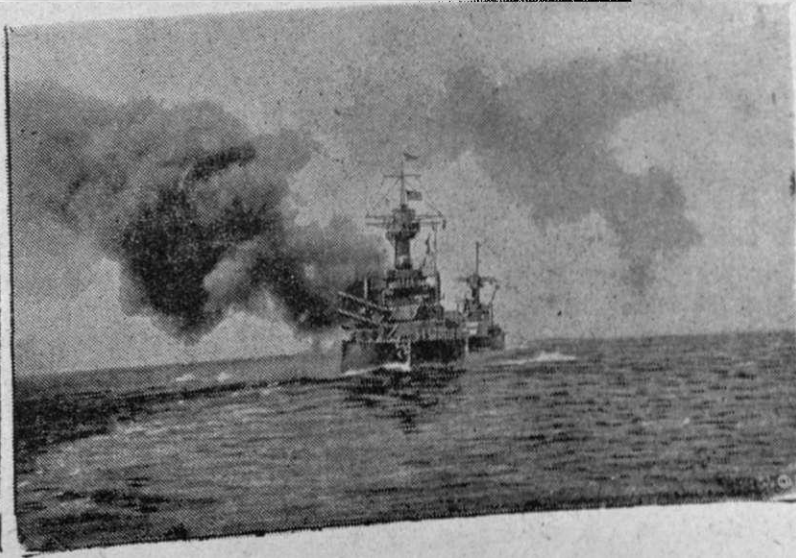
Orele 21: Festival artistic muzical dat de Corul și Orchestra maestrului Hubic, cu concursul Doamnei și Domnului *Rita și Ștefan Mărcuș* în sala teatrului „Regina Maria”.

Congresistii sunt rugați a se împărtăși cât de mulți cu ss. Taine. — Mărturisiri se vor face: Vineri (în 20) dela orele 18—20; Sâmbătă (în 21) dela orele 7 dim. și 18—20 d. m. Duminică (în 22) dela orele 7 dim. — în catedrală.

Polonii se răscoală împotriva Evrellor. Nicăiri în Europa nu sunt atâția Evrei ca în Polonia. Nu e mirare deci că lumea s'a săturat de ei și începe a-i prigoni și în Polonia. Săptămâna trecută au și fost mari turburări la Varșovia împotriva Evrellor. Poliția a deținut vreo 150 studenți.

Explozie pe un vapor de războiu american

Vaporul de războiu american „Colorado” făcea exerciții de tir (puscare) cu tunurile într'un turn de pe o insulă din mijlocul mării, când deodată a explodat un tun, rămînd greu mai mulți matroji și omorînd vreo 12. Pe chipul nostru se vede vaporul „Colorado”, pușcând pe mare, adică făcînd exerciții de tir, iară după el vaporul de războiu Maryland.

Prințul Suediei la noi. Miercurea trecută a sosit la București prințul Wilhelm al Suediei, rămânând în țară mai multe zile.

Majestatea Sa Regina Maria a plecat în Germania. Joi, în 12 Noembrie, la ora 5 și 20, Majestatea Sa Regina Maria a plecat cu trenul accelerat de Curtici, din gara de Nord a Bucureștilor, spre Germania, în orașul München, ca să viziteze pe Alteța Sa imperială principesa Ileana, care acolo locuiește, de când s'a măritat după arhiducele Anton de Habsburg. Majestatea Sa va rămânea la München până aproape de Crăciun.

Adunarea cantorilor din protopopiatul Blaj. Am fost rugați să scriem în gazetă că Joia viitoare se va ținea adunarea cantorilor din protopopiatul Blajului. După ce însă, pe cât știm, statutele Asociației cantorilor n'au fost întărite de către Preaveneratul Consistor, nu putem publica acest convocator.

O comună nimicită de foc. Sâmbătă în 7 Noembrie, la orele 11 dimineața a izbucnit, din jocul unor copii, un foc mare în comuna Șerel din județul Hunedoara. Au ars 27 case, 36 grajduri și 18 cuptoare, rămânând pe drumuri 32 gazde, cari n'au scăpat decât cu vieața. Au mai perit în flăcări 3 boi, o vacă 9 viței, 6 porci, nenumărate galițe și întreaga avere a bleșilor oameni. Focul s'a stins abia Duminecă dimineața. Pagubele se ridică la 3 milioane lei.

Vai de capul bleșilor funcționari. Guvernul, dându-și seama de marile greutăți prin cari trece țara, a hotărât să mai reducă salariile funcționarilor cu 15 la sută. Anul acesta s'au redus cu 20 la sută, anul viitor cu 15, deci cu totul cu 35 la sută, la cari dacă se mai adaug cele 10 la sută cari rămân la fondul de pensii, precum și cele 4.4 resp. 8.8 la sută cari se plătesc în dare, funcționarul rămân cu mai puțin de jumătate leafa, atunci când, scumpețea n'a scăzut decât la bucatele vândute de țărani. Dacă mai adaugem la toate acestea și neplata la vreme a lefurilor, oricine își poate da seama, ce înseamnă noul plan de lege pentru funcționari, cari și acum abia primesc cu cât să se hrănească. Din micșorarea salariilor statul va câștiga suma de 1 miliard 600 milioane lei, iar din ștergerea mai multor posturi suma de 400 milioane, laolaltă 2 miliarde lei. Cel puțin atâta ar trebui să facă guvernul ca salariile micșorate să le plătească la vreme și regulat.

Biserica în Spania. Nicăiri în lume nu este asuprită biserica mai aspru decât acum în Spania. Primatele țării, cardinalul Segura y Saenz a părăsit țara îndată după isgonirea regelui, sute de mănăstiri au fost aprinse și arse, preoții, călugării și călugărițele batjocoriți și alungați, așa că au rămas credincioșii aproape fără păstori. Guvernul republican a încercat să detragă congrua preoților, dar, văzând purtarea amenințătoare a poporului, le-a lăsat preoților congrua întreagă, în schimb episcopilor le-a tras-o de jumătate. Se adună acum iscălituri în toată țara împotriva hotărârii guvernului republican de a declara Spania stat fără credință.

Religia în școlile secundare. Patriarhul dela București I. P. S. Sa Dr. Ilie Miron Cristea a cerut ministerului instrucțiunii să ia măsuri de a se introduce și în școlile normale studiul religiei, în două ore la săptămână, la toate clasele. Deasemenea a mai cerut ca la înființarea clasei a opta de liceu, să se introducă și două ore de religie pe săptămână. — Ne bucurăm că și I. P. S. Sa patriarhul României a cerut, ceea ce episcopatul nostru a cerut și introdus de mult în școlile confesionale unite. Să nădăduim că omul de bine care este dl Iorga va asculta glasul patriarhului României și va da religiei în toate școlile locul care i-se cuvine.

Dela „Astra“ din Sibiu. Fostul vicepreședinte al „Astrei“ dl Dr. O. Rusu dându-și demisia (abzicerea) din acest post, în locul DSale a fost ales vicepreședinte administrativ (care poartă cancelaria) pâr. protopop unit al Sibiului Nicolae Togan.

Se vor bate bani de argint de câte 100 lei. Ministerul de finanțe a hotărât că nu peste mult va scoate din circulație hârtiile de câte 100 lei, înlocuindu-le cu bani de argint. Astăzi avem în circulație hârtii de câte 100 lei, în valoare de 700 milioane de lei. Se vor bate bani de argint în valoare de 1 miliard 700 milioane lei. Costul unui astfel de ban de argint va fi cam de 21 lei. Diferența de 88 lei, până la valoarea banului, va fi în folosul statului, care va câștiga astfel un miliard și jumătate cu cari va plăti câteva din nesfârșit de multele sale datorii.

Un măgar flămând mănâncă 20 mil lei. Ioan Gospodinof, țaran bulgar din jurul Plevnei, s'a dus la târg, călare pe măgar, să vândă niște boi. Târgul a fost bun, boii i-a vândut bine, iară omul nostru s'a întors voios acasă. Pe drum, neavând alta de lucru, s'apucă și numără din nou cei 16 mil de leva (1 leva = 1 leu și 25 bani), prețul boilor vânduți. Cu mâinile tremurânde, căci era cam de 60 ani, a numărat el mai întâi bancnotele de

câte o mie, apoi cele de o sută și pe urmă cele de metal. Până număra el hârtiile de câte o sută, măgarul, flămând peste măsură, a prins cu limba cele 16 hârtii de câte 1000 și le-a mâncat. Când a terminat Gospodorof de numărat mărunțișul, a constatat, cu ochii holbați de groază, că miile dispăruseră ca prin farmec. Când colo, privind la măgar, vede, cum aculmeca liniștit cele din urmă bancnote, ale căror colțuri îi ieșeau din gură. Omul supărat, a luat măgarul la bătaie cu ciomagul, și du-te la un veterinar din Plevna, ca să-i scoată banii din stomac. Veterinarul i-a spus „că nu mai crede că le poate scoate, pentru că sucurile stomacului au nimicuit până atunci hârtia, dar omul a cerut să vadă. Și a rămas bietul bulgar și fără bani și fără măgar.

Statul datorează pensionarilor din Ardeal peste o jumătate de miliard. E deadreptul revoltător cum își bate statul joc de pensionarii din Ardeal, pe cari nu-i plătește de luni de zile. În vreme ce la București salariile și pensiunile sunt plătite în mare parte și pe lunile Noembrie, la noi în Ardeal și Banat pensiunile nu sunt plătite de șapte-opt luni. Dl ministru de finanțe își bate joc de noi ardelenii?

O presimțire interesantă. Zilele trecute a murit la Budapesta episcopul catolic Dr. Lányi, celce a crescut pe fostul moștenitor de tron al Austro-ungariei Franz Ferdinand. Însemnările rămase de acest episcop s'a aflat și o presimțire cum rar am mai cetit și auzit vreodată. Înainte cu 12 ore deuciderea arhiducelui, el a visat următorul vis: Pe masa sa de scris i-s'a părut că a aflat o scrisoare îmbrăcată în doliu, scrisă de mâna lui Franz Ferdinand. A deschis numai decât epistola, în care erau scrise următoarele: „Exelența Voastră, iubite Dr. Lányi, Prin aceasta Vă aduc la cunoștință că astăzi volu cădea jertă, dimpreună cu soția mea, unul atentat politic. Ne recomandăm deci cucernicelor D-Voastre rugăciuni și jertfe liturgice. Al. D-Voastre, arhiducele Franz Ferdinand, 20 Iunie 1914, la 3

Războiul dintre popoarele galbene

o ghiară în Korea, limbă de pământ a Chinei. Acum Japonezii ar vrea să puie laba și pe apa cea mare a Oceanului Pacific, nu sunt bucuroși să se întărească Japonezii. Deci, Chinezii iacome din ostroave. Din această pricină sânge și prăpăd. Inceput de război, care cu timpul poate să se prefacă larăși în hora de moarte a lumii întregi...!

Chipul nostru înfățișează năvala Japonezilor în Mandjuria, așa cum o arată și o pu-

Știu toți cetitorii de gazete, că în fundul Răsăritului popoarele de culoare galbenă, adică Chinezii și Japonezii, sunt la începutul unui război cumplit, care mare minune de se va putea încunjura. Scârba dintre aceste nații cu obraz de filimină, este veche. Chinezii sunt mulți cât nisipul mării, însă rămași înapoi și fără chiag între ei. Japonezii au o țară foarte strâmtorată pe niște insule sau ostroave, veșnic cercate de cutremure. În schimb Japonezii sunt isteți și iuți, ca mămăruțele. Și mai au și conducători foarte luminați și școliți prin Europa. Aceștia din urmă de multă vreme tot încearcă un vad în țara cea nesfârșită a Chinezilor. Și drept arună și-au înfipt

ore 30 minute dimineața. Episcopul sări din pat numai decât, privi la ceas și văzu cu uimire că era tocmai la orele 3,30 dimineața. Zise câteva rugăciuni, apoi își scrisese numai decât visul, iară sfânta liturgie din aceea zi a slujit-o pentru Franz Ferdinand și Chotek Sofia, căci așa se numia soția sa. După amiază fix la orele 3,30 primi trista veste a atentatului săvârșit și a morții lui Franz Ferdinand și a soției sale.

O femeie naște 4 copii. Femeia Paraschiva Vaidal din Hârșova a născut patru copii, toți fecloși. Doi din ei au murit după 24 ore, ceilalți doi sunt sănătoși dimpreună cu mama.

Cari animale casnice ne aduc mai mult folos. Astăzi, când atât de mult s'au împușinat veniturile țaranilor noștri, trebuie să ne gândim la câștigarea de noi venituri. Ca să știm bunăoară cari sunt animalele de casă cele mai folositoare, adică mai bine zis, cari ne aduc mai mult folos, va trebui să ne întrebăm, cari dintre animalele noastre de casă trec mai bine la export. Revizuiind datele exportului nostru, vom observa că nu vitele cornute trec mai mult în străinătate, ci — ori creșteri ori nu — galițele sau hoarele. Și iată cum: În anul 1929 am exportat ouă în preț de 589 milioane lei, pe când porci numai în valoare de 216 milioane lei. În anul 1930 am exportat ouă în preț de 629 milioane lei, pe când porci în valoare de 399 milioane. Din datele exportului se vede că cel mai mult venit îl aduc țării galițele, apoi porcii, vitele cornute și numai pe urmă oile. Creșteri deci cât mai multe galițe sau hoare, căci acele aduc mai mult folos. Pentru a avea însă venit cât mai mare din ele, cercetați cărțile cele mai nou apărute asupra creșterii galițelor și vă nobilitați solurile.

Cum se stârpesc hoții din insula Corsica. În insula Corsica, dintre Italia și Franța, atâția hoți sunt, încât poliția nu mai știe cum să pună mâna pe ei. Într-o bună zi poliția a făcut o adevărată goană împotriva hoșilor, nu numai cu puști, ci cu automobile de oșel, încărcate cu mitraliere. Urmarea a fost că au fost prinși 67 hoși într-o singură zi. În satul Parpica, un vestit sat de hoși, poliția a mers din casă în casă și a căutat pe flecare locuitor. Jumătate satul l-a luat prizonier, dimpreună cu femei

Imbolnăvirea alor peste o sută de studente pela un cămin. O groaznică nenorocire s'a întâmplat zilele trecute la căminul de pe strada Moșilor al studentelor dela universitatea din Cluj. Vineri la prânz ele au primit carne de vițel. După amiază câteva studente s'au plâns directorii căminului că sunt bolnave. Spre seară s'au imbolnăvit tot mai multe, noaptea jumătatea fetelor, iar a doua zi Sâmbătă aproape toate, afară de acelea cari n'au mâncat carne, în frunte cu directoarea și cu toate servitoarele. Unele au avut dureri groaznice, așa că le-au dus la clinică. Spre noroc, dl profesor Dr. Iuliu Hașegan le-a cercetat însuși și și-a dat toată atenția ca să le vindece. Astfel toate studentele au trecut peste primejdie, și nu peste mult vor părăsi clinica. Se cercetează, care a fost cauza acestei imbolnăviri.

Vânătoare de șerpi. În ziua de 9 Noemvrie brigadierii silvici (de pădure) Gheorghie și Ion Ilie, însoțiți de 4 pădurari înarmați, toți dela ocolul silvic Cincurova (în apropiere de Tulcea) au ucis, făcând inspecție în pădurea statului, peste 165 șerpi veninoși, dintre cari 7 neobișnuit de mari, iar 158 vipere.

Cât de mari vor fi cheltuelile statului în anul viitor. La ministerul de finanțe s'a isprăvit cu calcularea bugetului (planul de cheltueli și de venituri) statului pe anul 1932. Bugetul va fi de 25 miliarde 429 milioane 406 mli 38 lei. Cel din anul trecut a fost de 38 miliarde 402 milioane 491 mli 635 lei, așadar bugetul anului viitor s'a redus față de cel din anul trecut cu 12 miliarde 973 milioane 85 mil 597 lei, va să zică cu aproape 13 miliarde. În noul buget s'a redus grozav bugetul ministerului de instrucție și culte, și anume cu aproape jumătate. Ministerul sănătății în schimb a primit mai mult cu 500 milioane, 500 milioane se vor da pentru Casa de amortizare, 100 milioane se vor plăti datorii publice întârziate, iară 320 milioane pentru contractul șoselelor suedeze.

A murit Iosif Șiegescu. În ziua de 12 Noemvrie a murit la Budapesta profesorul universitar Dr. Iosif Șiegescu, în vârstă de 58 ani. Oamenii mai bătrâni își aduc aminte de Șiegescu, care a fost mai mulți ani și deputat al cercului Oravița. Iosif Șiegescu și-a bătut în mai multe rânduri joc de neamul nostru; a ajuns, fără de a avea știință, profesor de limba română la universitatea din Budapesta. A fost mai de multeori și la Blaj, ca inspector școlar, bătându-și joc de școlile noastre. Dumnezeu să-l ierte!

Judecat la moarte pentru spionaj. Nu la noi, că noi suntem țara care imitează mai ales în rău Belgia, ci în Polonia s'a întâmplat următorul fapt. Sublocotenentul în rezervă Kolodziecki a fost chemat la concentrare în fortăreața Thorn. Acolo el a studiat fortăreața, și-a făcut desene despre ea și a vândut unor spioni străini planurile fortăreței. Tribunalul militar din Thorn l-a osândit, într-o ședință secretă, la moarte. Kolodziecki a cerut grațiere dela președintele republicii, dar acesta nu l-a grațiat, și astfel după patru ore sentința a fost executată și trădătorul de patrie spânzurat.

Medic nou. Dșoara Volumnia Băliban, fiica părintelui arhidiacon din Mărghița (jud. Bihor), Antoniu Băliban, a fost promovată, în ziua de 7 Noemvrie, doctor la facultatea de medicină a universității Cluj. Felicitările noastre!

Răzbunare grozavă

Și-a răzbunat asupra celor 8 inși cari l-au dat pe mâna justiției

Tânărul Zdravcu Mladenoff din comuna Cumarița, în apropiere de Sofia (Bulgaria), a fost osândit la mai mulți ani pușcărie pentru tâlhărie și ucidere de oameni. Sfârșindu-și pedeapsa în închisoarea centrală din Sofia (capitala Bulgariei), a mers acasă cu hotărârea de a-și răzbuna asupra celor ce l-au părat.

Pe la ora 2 d. m. Mladenoff, înarmat cu o pușcă, a tras mai multe focuri, omorând pe sergentul major de poliție Stoian Monoloff, tăindu-i capul și spintecându-i foalele. Apoi s-a dus la locuința fostului primar Lazar Lazaroff, pe care l-a ucis deasemenea cu focuri de armă, i-a tăiat capul și i-a spintecat foalele.

Cuprins de beția sângelui, alerga pe străzi și doborâ la pământ cu lovituri de topor pe toți pe cari îl întâlnea în cale. Astfel a ucis pe un copil de 5 ani al fratelui său, precum și pe cele două surori ale sale. A mai omorât apoi pe un bătrân de 60 ani, iar cu o altă lovitură de topor rănind mortal pe un alt locuitor.

După ce a rănit cu focuri de revolver pe numeroși săteni, cari au încercat să-l prindă, s'a dus acasă, s'a baricadat într-o cameră și a amenințat pe toți aceea cari voiau să-l aresteze.

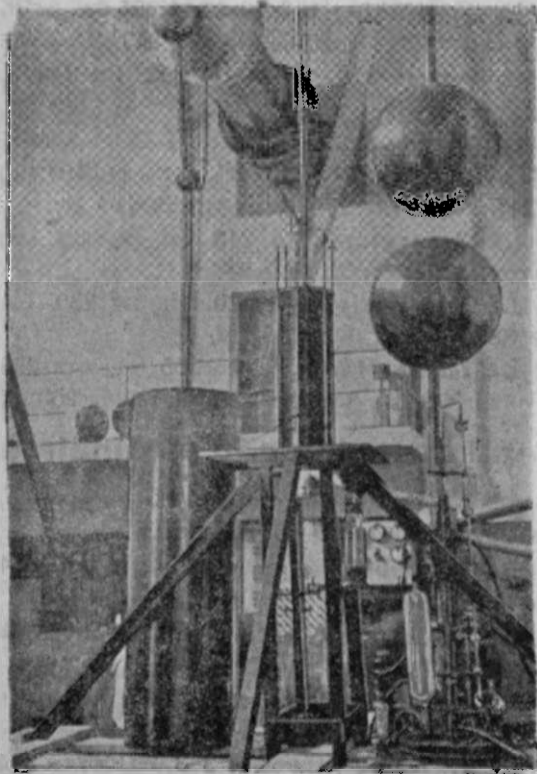
Telefonându-se la Sofia, după ajutor, ucigașul a luat-o la sănătoasă, având într-o mână capul însângerat al primarului, iar în cealaltă revolverul. În urmărirea lui a pornit o poteră de jandarmi, care a găsit mai târziu pe șosea capul nefericitului primar.

A fost prins numai a șaptea zi la târgul săptămânal dela Sofia, fiind recunoscut de un ofițer de poliție. Ucigașul se află de 6 zile la Sofia, dar poliția n'a putut da de urmele lui. El a venit, în ziua de 13 Noemvrie la târg, spre a căuta pe fratele său, pe care voia să-l ucidă, tot din răzbunare, fiindcă l-a dat pe mâna poliției. La ucigaș s'au aflat un pumnal, un topor și un revolver cu 30 cartușe. Mulțimea a voit să-l omoare, așa că poliția numai cu mare greu l-a putut scăpa din mâinile mulțimei.

Cetiți „UNIREA POPORULUI“

Puterea trăsnetului prinsă de oameni

Multe sunt minunățiile pe cari le-a făcut mintea omenească. Știința a înaintat, de o sută de ani, atât de mult, încât abia ne putem închipui. După ce oamenii de știință au prins fulgerul, întrebându-l la luminat, încălzit, mânat de mașini, la căutarea oaselor din trupul omenesc și la altele multe, iată că de curând au început să folosească și puterea trăsnetului. Purcând dela puterea cea mare cu care trăsnetul nimicește tot ce-i stă în cale, au încercat și învâțații să producă o putere asemănătoare cu a trăsnetului, bine înțeles că această putere se produce prin electricitate. Măsura cea mai mică a puterii electrice se numește volt. Invățații Dr. Lang din Monte Genoroso (Elveția) a putut desvolta până acum o putere de 2 milioane 400 mil volți, iară acuma încearcă să producă o putere de 7 milioane volți. Cu puterea aceasta apoi are de gând să nimicească, adică să descompună, până și cea mai mică parte a materiei, care se numește atom. Mașinăria, cu care l-a succes să producă această putere îngrozitoare, se vede fotografată pe chipul nostru și însaș puterea aceea se produce într-o țevă de 84 cm. de lungă și 9 cm. de groasă, care este așezată într'altă țevă de sticlă, având o lungime de 2 metri, și umplută cu ulei.

Prețul cerealelor

În toate țările se observă o urcare a prețului cerealelor. Cauza este, că în celea mai multe țări, semănăturile de cereale s'au împușinat, Mai ales în Argentina și Australia sunt puține semănături. Afară de aceea în celea mai multe țări din Eurora, producțiunea de cereale a fost mai mică ca și în alți ani iar în Canada producțiunea de cereale a fost foarte slabă.

De aceea se nădăjduiește, că de aici încolo prețul cerealelor nu va mai scădea, ci, se va urca tot mai mult. Deocamdată nu se poate ști cât de mare va fi aceasta urcare și câtă vreme va ținea, fiindcă în toată lumea, starea economică este încă tot grea.

Astăzi, Rusia a început să cumpere cereale, însă nu se poate ști, dacă le cumpără în nădejde, că mai târziu se vor urca prețurile și mai tare sau fiindcă are lipsă de cereale, deoarece a vândut prea multe și acum n'are de ajuns.

Germania încă va fi silită să cumpere cereale fiindcă producțiunea din anul acesta a fost slabă, iar cantitățile de cereale din anul trecut s'au gătat.

Astfel noi vom avea puțința să vindem cereale. Mai ales porumb se va putea vinde Germaniei. Se așteaptă însă să se iec în seamă învoiala comercială dintre România și Germania. Sunt însă unele țări, cari nu vreau să recunoască aceasta învoială, fiindcă doresc ele să facă vânzări de cereale în Germania. De aceea întârzie luarea în seamă a acestei învoiei.

Prețul cerealelor în țară

Prețurile se înțeleg în lei pe suta de kgr.

La **Brăila**: grâu calit. I 271 lei, calit. II 265 lei calit III 251 lei, secară 212 lei, orz 255 Lei, ovăs 304 lei, porumb 180 lei, mei 197 lei, fasole 313 lei, mazăre 377 lei.

La **Galați**: grâu calit. I 274 lei, calit. II 263 lei, secară 190 lei, orz 253 lei, ovăs 296 lei, porumb 156 lei, fasole 306 lei.

La **Constanța**: grâu calit. I 335 lei, calit. II 279 lei, calit. III 269 lei, orz 257 lei, ovăs 288 lei, porumb 170 lei, mei 205 lei fasole 317 lei.

La **Timișoara**: grâu calit. I 253 lei, calit. II 239 lei, calit. III 230 lei, secară 210 lei, orz 247 lei, ovăs 275 lei, porumb 193 lei.

La **Bazargic**: grâu 213 lei, secară 180 lei, orz 213 lei, ovăs 280 lei.

La **București**: grâu 220 lei, orz 230 lei, ovăs 387 lei, porumb 130 lei,

La **Târgu-Mureș**: grâu 255 lei, orz 255 lei, ovăs 375 lei, porumb 135 lei, fasole 260 lei

Prețul cerealelor în străinătate

La **Chicago**: grâu 356 lei, secară 305 lei, ovăs 230 lei, porumb 259 lei.

La **Winnipeg**: grâu 411 lei, secară 314 lei, orz 268 lei.

La **Liverpool**: grâu 406 lei, porumb 253 lei.

La **Buenos-Aires**: grâu 306 lei, ovăs 280 lei, porumb 278 lei.

La **Hamburg**: secară 353 lei, orz 343 lei, porumb 282 lei.

La **Paris** (cu taxe): grâu 1088 lei, orz 597 lei, porumb 308 lei.

Prețul oleioaselor

Prețul se înțelege pentru 100 kilograme.

Floarea soarelui: la Brăila 265 Lei
la Galați 251 "
la Constanța 260 "

In: la Galați 410 "
" la Constanța 426 "
" la Buenos-Aires 483 "

Muștar: la Brăila 500 "
la Galați 356 "
Sămânță de bostan: la Galați 640 "

Prețul vitelor în țară

La **Oradea-mare**:

Boi de muncă 8—10,000 perechea
Cai de muncă 6—16,000 "
Vaci de lapte 2—6000 bucata
Oi 200—300 "

La **Giurgiu**:

Boi grași 8000 perechea
Cai de muncă 6—7000 perechea
Vaci de lapte 3400 bucata
Oi 300—400 "
Porci 2200 "
Purcei 240—400 "

La **Bălți**:

Boi de muncă 10—12000 perechea
Boi grași 15—18000 "
Cai de muncă 6—8000 "
Vaci de lapte 3—4000 bucata
Oi 300—350 "
Porci 3—3500 "

Prețul produselor animale

Lână nespălată 22—33 lei kgr.
Piei crude de cal 280—300 " bucata
Piei crude de bou 25—26 " kgr.
Brânză felii 16—17 " "
Brânză frământată 14—15 " "
Slănină 28—30 " "

Vânzările făcute prin portul Costanța

În săptămâna trecută s'au svândut prin vama Constanța: 9,497,928 kgr. orz; 3,043,641 kgr. porumb; 350,072 kgr. semință de în; 199,650 kgr. secară; 223,540 kgr. măzeriche; 321,455 kgr. semință de floarea soarelui; 14,235 kgr. semință de cânepă; 134,375 kgr. grâu; 487,218 kgr. fasole; 10,000 kgr. linte.

Afără de acestea s'au vândut: 26 vaci, 1 vițel, 5 iepi, 8 cai, 3 mânji, 3 bivolițe, 20 oi, 14 capre; 22 kgr. pene, 60 kgr. păr de cal, 3200 kgr. nuci cu coajă 1400 kgr. castraveți murați, 26,320 kgr. mere și pere proaspete, 10,000 kgr. cartofi și 5,000 kgr. trestie.

Producția de gutui din delta Dunării

În anul acesta producția de gutui din Delta Dunării a fost foarte bună. În Chilia Veche, Tâtaru, Lascar Catargiu, Pardina și Pătlașanca se găsesc pentru vânzare 10 vagoane gutui bune și frumoase.

Trenul grâului

În România numai Ministerul Agriculturii și bate capul cum ar putea să mărească producțiunea de grâu. În alte țări se ocupă de acest lucru și alții. Astfel în Franța compania Cailor ferate se trudește să ajute creșterea producțiunii de grâu. De aceea a pus la cele un adevărat tren al grâului, care duce spre arătare din loc în loc deosebite soiuri de semințe și pale de grâu și alte cereale. Duce îngrășămintele celea mai bune pe care le împarte

cultivatorilor de cereale. Iar pe vremea când se fac semănăturile aduce tot fellul de mașini pentru alegerea semințelor.

Insoțirea vânzătorilor de poame din Ardeal

Vânzătorii de poame din Ardeal dorind să se însoțească în așa chip, ca ei înșiși să poată vinde peste graniță poame proaspete, au cerut dela Institutul Național de Export să-i ajute la înființarea acestei însoțiri. Institutul Național de Export a însărcinat pe dl Virgil Economu, Inspector general în Ministerul Agriculturii, să dea vânzătorilor de poame toate învățăturile de cari au nevoie pentru a se putea însoți la olaltă și pentru a putea produce poame cât mai bune pentru vânzare peste graniță.

Taxă de 50 lei la vagoane cu obloane

Dela 1 Noemvrie începând se încasează o taxă de 50 lei pentru orice vagon închis în care se încarcă cereale și la care se întrebunțează obloane, chiar și dacă acestea obloane se țin de vagon, ori sunt luate dela alt vagon.

Dlul V. C. Gilău. Nu suntem de părerea să se deschidă alte cursuri de cantori decât celea aprobate de către Mai marii bisericii. De aceea nu putem publica apelul DVoastre.

Dlul V. C. Șăuila. Primim bucurări și stiri de pretutindenea și le publicăm bucuroși în foale. Rugăm însă ca stiriile să fie scrise cât se poate de poporal, tot asemenea și articolii. Noi nu putem publica în gazetă decât articolii înțeleși de popor. Stil și limbă poporală, fraze scurte și clare, aceasta ne trebuie nouă.

Redactor: IULIU MAIOR.

Publicație

În ziua de 1 Oct. 1931 s'au pierdut 2 cai din com. Podeni, j. Turda.

1. Cal roșu întunecat de 3 ani.
2. Cal negru surlu de 3 ani coama și coada sură de tot, picioarele din năpoi plinte-noge.

Ioan Popa I. Tăhârță
Podeni j. Turda

Citiți „UNIREA POPORULUI”

A apărut

STRASTNIC

Care cuprinde rânduiala sfințelor și dumnezeieștilor slujbe din Săptămâna Patimilor, acum întâia oră tipărit cu litere străbune.